

LA TORTURA A L'ESTAT ESPANYOL 2006

Per tercer any consecutiu, la **Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura** presenta el seu **Informe** sobre la Tortura a l'Estat espanyol corresponent a l'any 2006, seguint els criteris dels informes anteriors dels anys 2004 i 2005, amb la finalitat de visualitzar l'evolució de la pràctica de la Tortura. En tant que un dels objectius fonamentals de la Coordinadora és la correcta aplicació a l'Estat espanyol dels mecanismes de prevenció i control previst en el Protocol Facultatiu de la Convenció contra la Tortura i altres Tractes o Penes Cruels, Inhumanes o Degradants, en aquest text partim de la definició de Tortura de la pròpia ONU:

"S'entendrà per tortura tot acte pel qual s'infligeixi intencionadament a una persona dolors o patiments greus, ja siguin físics o mentals, amb la finalitat d'obtenir d'ella o d'un tercer informació o una confessió, de castigar-la per un acte que hagi comès o se sospiti que ha comès, o d'intimidar o coaccionar a aquesta persona o a altres, per qualsevol raó basada en qualsevol mena de discriminació, quan els esmentats dolors siguin infligits per un funcionari públic o una altra persona en l'exercici de funcions públiques, a instància seva o amb el seu consentiment".

Convenció de l'ONU contra la tortura i altres tractes o penes cruels, inhumanes o degradants.
Aprovada pel Plenari de l'ONU el 10 de desembre de 1984. Ratificada per l'Estat espanyol, va entrar en vigor l'octubre de 1987

En aquest Informe no s'inclouen totes les situacions conegudes durant l'any 2006, se n'ha exclòs un important nombre per diverses raons: unes vegades per petició expressa de les persones agredides; altres perquè la informació rebuda era insuficient i/o no estava prou contrastada... En canvi, a més de les "noves" denúncies, conegudes l'any 2006, en aquest informe també s'ha inclòs el "seguiment" de denúncies d'anys anteriors que han vist modificada la seva situació processal durant aquest any (per dictar-se sentència, per arxivar-se el procediment, etc.) o que han generat decisions extrajudicials que han afectat als casos referits (com ara indults a condemnats).

Aquest Informe, doncs, no recull la totalitat de les denúncies que puguin haver-se produït, sinó només aquelles que compleixen els requisits anteriors apuntats. No sabem, però, quin percentatge representen les denúncies recollides en aquest informe sobre el total de casos reals que es poden haver donat, xifra que imaginem més elevada.

DENÚNCIES TOTALES RECOLLIDES EN L'INFORME 2006

	Dades de l'any 2006	Seguiment dades anys anteriors	Total
Casos	266	274	540
Denunciants	610	491	1.101

Aquestes dades ens permeten treure una primera conclusió: **un mínim de 610 persones denunciaren haver patit tortures i/o maltractaments l'any 2006**, en al menys 266 casos ocorreguts durant aquest any.

Any	Casos	Denunciants
2001	334	758
2002	373	745
2003	307	564
2004	336	877
2005	313	642
2006	266	610
TOTALS	1.948	4.196

Pel que fa a la ubicació geogràfica d'aquestes denúncies, val a dir que en el 2006 cinc zones de l'Estat (Barcelona, Madrid, Sevilla, Màlaga i Alacant) acaparen més de 50% de les denúncies conegudes:

ZONES AMB MÉS DENUNCIANTS DURANT L'ANY 2006

Zona	Núm. Casos	Núm. Denunciants
Barcelona	51	129
Madrid	28	73
Sevilla	11	59
Màlaga	15	35
Alacant	18	33
Biscaia	10	30
A Corunya	10	29
Cadis	14	23
Les Palmes	7	21
Pontevedra	5	19

Per nacions i comunitats autònomes, dos terços de les denúncies conegudes es concentren en quatre zones: Països Catalans (28'2%), Andalusia (22'6%), Madrid (11'7%) i Euskal Herria (10'2%). La Rioja és l'única comunitat de la que no s'han rebut denúncies.

CLASSIFICACIÓ DE LES DENÚNCIES SEGONS COMUNITAT AUTÒNOMA / NACIÓ

Comunitat / Nació	Núm. Casos	Núm. Denunciants
Andalusia	55	139
Aragó	8	8
Astúries	4	5
Balears	7	14
Canàries	12	30
Cantàbria	2	2
Castella - La Manxa	3	3
Castella – Lleó	11	13
Catalunya	62	144
Ceuta	3	11
Euskadi	21	46
Extremadura	3	3
Galícia	16	49
Madrid	27	72
Melilla	3	18
Múrcia	3	3
Navarra	7	17
País Valencià	23	39
La Rioja	0	0
TOTAL	270	616

Nota.- Algunes persones van denunciar haver estat agredides en més d'un lloc (p.ex.: Euskadi i Madrid, o Catalunya i Madrid). Això ha succeït en 4 casos, amb 6 denunciants i eleva el núm. de casos i denunciants totals.

Comparant els informes de 2005 i 2006 són diverses les qüestions a ressenyar. Pel que fa a l'any passat cal destacar **l'importantíssim augment de les denúncies conegudes a Catalunya**, que passa de 77 denúncies recollides en l'informe del 2005, a 144 en aquest informe (un augment del 87%); ressaltant que la major part d'aquest augment s'ha produït a la ciutat de Barcelona (que passa de 60 a 129 denúncies (un augment de 115%). **Igualment important és l'augment de denúncies recollides a Galícia**, on les denúncies passen de 21, en 2005, a 49 en 2006 (un augment de 133%). En sentit contrari, **cal destacar la disminució en les denúncies conegudes a Euskal Herria (Euskadi i Nafarroa)**, una xifra que ha passat de les 141 denúncies de l'any passat, a 64 del 2006 (una reducció del 54.6%). Aquesta disminució és deguda a la reducció de detencions en règim d'incomunicació produïdes en l'any 2006 (6 casos enfront de 77 en l'any anterior), com veurem en quadres següents. En tot cas, **malgrat la reducció del nombre de casos (313 en 2005 i 266 en 2006) el nombre de denunciants s'ha mantingut pràcticament igual (642 en 2005 i 610 en 2006).**

Cal, però, relativitzar aquesta afirmació, ja que en el mes de maig de l'any passat, quan es va presentar l'Informe 2005 coneixíem 288 casos i 596 denúncies que avui s'eleva a 313 casos i 642 denúncies, la qual cosa ens fa tèmber que els 266 casos i les 610 denúncies recollides en aquest Informe 2006, poden ser més d'aquí a un any, quan tingui lloc la presentació del pròxim informe.

Pel que fa a les circumstàncies de les persones que van denunciar tortures i/o maltractaments hem agrupat les denúncies segons la situació en què es van produir. **Els grups que van generar més denúncies l'any 2006 van ser els relacionats amb els moviments i protestes socials (30'5%), els relacionats amb els migrants (17'9%) i els relacionats amb els moviments sindicals (13'4%).** En aquest sentit cal destacar la reducció dels casos ocorreguts sota règim d'incomunicació, que de ser un 11% en 2005 ha passat a ser un 1% en 2006 (la immensa majoria d'ells referits per persones detingudes en Euskal Herria i després posades a disposició de l'Audiència Nacional a Madrid).

CLASSIFICACIÓ DE LES DENÚNCIES SEGONS LA PERSONA AGREDIDA

	Denunciants	% del total (610)
Incomunicació	6	1
Migrants	109	17,9
M. Socials	186	30,5
M. Sindical	82	13,4
Centres de menors	1	0,2
Altres	131	21,5
Presos	74	12,1
Tràfic	36	5,7

Segons el cos de funcionaris sota la custòdia dels quals es denuncien les tortures i/o maltractaments trobem la següent distribució:

DISTRIBUCIÓ DE LES DENÚNCIES SEGONS COS DE FUNCIONARIS DENUNCIAT

Cos Denunciat	Denúncies 2006	Anteriors a 2006	Total
C. N. Policia	270	175	445
Guàrdia Civil	50	143	193
Policies Locals	133	58	191
Policies Autònòmiques	84	36	120
Funcionaris Presons	73	66	139
Altres	10	10	20
TOTALES	620	488	1.108

Una altra de les conclusions, derivada de la taula anterior, és que **pràcticament totes les policies i cossos funcionaris de seguretat han rebut denúncies per tortures i/o maltractaments al llarg de l'any 2006**, situació que es repeteix respecte als anys anteriors.

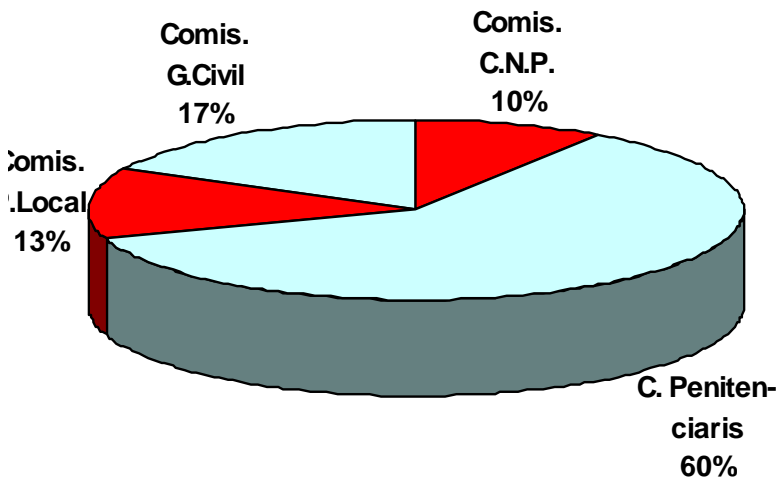
SITUACIÓ PROCESSAL DELS FUNCIONARIS PRESENTATS EN AQUEST INFORME

Cos Denunciat	Denunciats	Absolts	Condemnats	Altres situacions
C. N. de Policia	276	78	20	178
G. Civil	115	44	5	66
Policia Local	247	136	54	57
Mossos d'Esquadra	102	36	8	54
Ertzaintza	42	6	1	35
Altres P. Autònòmiques	4	0	1	3
Funcionaris Presó	115	33	2	80
TOTAL (PERCENTATGE)	901	333 (37%)	91 (10%)	477 (53%)

Les dades fins a aquí mostren l'evolució de la pràctica de la tortura i els maltractaments durant l'any 2006, a l'Estat espanyol, però no podem tancar aquest resum sense esmentar altres situacions plantejades en el present Informe 2006, com són les morts ocorregudes sota custòdia:

MORTS SOTA CUSTÒDIA SEGONS LLOC DE MORT (2006)

Centres Penitenciaris	Comissaries C.N.P.	Comissaries Guàrdia C.	Comissaries P. Local	Comissaries P. Autons.	Centres Menors	TOTAL
38	6	11	8	0	0	63

Any	Defuncions
2001	55
2002	70
2003	68
2004	77
2005	68
2006	63
TOTAL	401

De tot el que sha anat exposant, el més destacable és que les **610 persones que van denunciar tortures i/o maltractaments el passat 2006 eleven a 4.196 el nombre de denúncies presentades a l'Estat espanyol en el que portem de segle XXI**. És a dir, estariem parlant de gairebé **700 persones per any (gairebé dos al dia)**, la qual cosa ens fa parlar de l'existència de situacions de tortura i maltractaments de manera diària. Per tot això, i com ja va ocórrer amb els Informes de l'any 2004 i 2005, les dades del present Informe 2006 de la Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura ens porten a **concloure que persisteix la pràctica de la tortura i els maltractaments a l'Estat espanyol**.

Per això és tan important que l'aplicació del Protocol Facultatiu contra la Tortura esdevingui un instrument eficaç, cosa que només serà possible si és la Societat Civil l'encarregada de vetllar pel seu compliment. En aquest sentit, **el compliment tant de les recomanacions dels organismes internacionals, com de les recomanacions fetes per la pròpia Coordinadora per a la Prevenció de la Tortura en les seves Jornades "Prevenir la tortura"**, (celebrades a Barcelona el febrer de 2006) **es converteix en una necessitat fonamental per avançar en el camí de l'eradicació de la tortura a l'Estat espanyol**.

Santiago de Compostel·la, 12 de maig de 2007.-

COORDINADORA PER A LA PREVENCIÓ DE LA TORTURA:

Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura (ACAT) - Alerta Solidària - Asociación APOYO - Asociación EXIL - Associació Catalana per la Defensa del Drets Humans - Associação Contra a Exclusão pelo Desenvolvimento - Asociación Contra la Tortura - Asociación para la Defensa de los Derechos de la Infancia - Asociación Libre de Abogados - Asociación Memòria Contra la Tortura - Asociación Pro Derechos Humanos de Andalucía (APDHA) - Asociación de Solidaridad y Apoyo a los Presos de Aragón (ASAPA) - Behatokia (Observatorio Vasco de Derechos Humanos/Euskal Herriko Giza Eskubideen) - Centro de Asesoría y Estudios Sociales (CAES) - Centro de Documentación Contra la Tortura (CDDT) - Comissió de Defensa del Col·legi d'Advocats Barcelona - Comité Anti-Sida de Lugo - Concepción Arenal - Comité de Solidaridad con Euskal Herria de Madrid - Coordinadora Antirrepressiva de Gràcia - Coordinadora Contra la Marginación de Cornellá - Coordinadora de Barrios de Madrid - Coordinadora Estatal de Solidaridad con las Personas Presas (CESPP) - Esculca (Observatório para a defesa dos direitos e liberdades) - Eskubideak (Euskal Abokatuen Elkarte) - Etxerat (Euskal Errepresaliatu Politikoen Elkarte) - Federacion de Asociaciones de Loita contra a Droga - Federación Enlace - Fundación Érguete - Gurasoak - Grupo 17 de marzo (Sociedad andaluza de juristas para la defensa de los DDHH) - Institut Drets Humans de Catalunya - Justicia i Pau - Movimiento polos Dereitos Civis - Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans de la UB (OSPDH) - PreSOS Extremadura - PreSOS Galiza - Rescat - SalHaketa (Bizkaia) - SalHaketa (Araba) - Sos Racisme Catalunya - Torturaren Aurkako Taldea (TAT) - Santurtziko Torturaren Kontrako Taldea - Xusticia e Sociedade.